

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ЕКОНОМІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ**

Кафедра фінансів

**РЕФЕРАТ
КВАЛІФІКАЦІЙНОЇ РОБОТИ
на здобуття освітнього ступеня бакалавр
зі спеціальності 6.07072 «Фінанси, банківська справа та страхування»
за освітньою програмою «Податкова та митна справа»
на тему: «Роль місцевих податків і зборів у формуванні доходів
місцевих бюджетів»**

Виконавець:

студентка факультету фінансів і
банківської справи
Литвинова Діана Олександрівна

Науковий керівник:

к.е.н., доцентка
Дубовик Ольга Юхимівна

Одеса 2022

ЗАГАЛЬНА ХАРАКТЕРИСТИКА РОБОТИ

Актуальність теми дипломного дослідження обумовлена недостатньою розробкою теоретичних і практичних питань з формування системи місцевого оподаткування, а також існуючими проблемами в механізмі обчислення і сплати чинних місцевих податків і зборів.

Мета кваліфікаційної роботи бакалавра полягає в тому, щоб на основі дослідження та аналізу наукового та практичного досвіду стягнення місцевих податків і зборів розробити рекомендації щодо підвищення ефективності системи місцевого оподаткування в Україні.

Об'єктом дослідження є система місцевого оподаткування.

Предметом дослідження виступають теоретичні та практичні проблеми побудови ефективної системи місцевого оподаткування в умовах проведених в Україні соціально-економічних перетворень.

Відповідно до поставленої мети у роботі передбачено вирішити такі теоретичні та практичні **завдання**:

- дослідити історичні підвалини виникнення та розвитку місцевого оподаткування;
- визначити проблеми формування доходів місцевих бюджетів в умовах фінансової децентралізації;
- розглянути законодавчі основи функціонування системи місцевого оподаткування України;
- провести аналіз справляння місцевих податків і зборів в Україні;
- визначити фіскальну ефективність місцевого оподаткування в Одеській області та місті Одесі;
- дослідити зарубіжний досвід стягнення місцевих податків;
- сформулювати основні напрями розвитку системи місцевого оподаткування в Україні.

У ході дослідження застосовувалися як загальнонаукові **методи дослідження** (спостереження, логічний та структурно-функціональний аналіз, економічний аналіз, комплексність, аналогія), так і спеціальні прийоми та процедури (порівняння та узагальнення, вибірка та угруповання).

Інформаційно-емпіричною базою дослідження послужили статистичні дані Державної казначейської служби України, Державного комітету статистики України, фінансового порталу Міністерства фінансів України, Державної податкової служби України тощо.

Обсяг і структура роботи. Бакалаврська робота складається зі вступу, трьох розділів, висновків, списку використаних джерел (69), додатків (4) та містить 11 таблиць і 22 рисунки. Основний текст бакалаврського дослідження викладено на 84 сторінках.

ОСНОВНИЙ ЗМІСТ РОБОТИ

У першому розділі «**Теоретичні засади формування системи місцевого оподаткування**» досліджено виникнення та розвиток місцевого оподаткування, визначено сучасні проблеми формування доходів місцевих

бюджетів в умовах фінансової децентралізації, розглянуто законодавчі основи функціонування системи місцевого оподаткування України.

У другому розділі *«Діагностика стану формування доходів місцевих бюджетів України за рахунок місцевих податків і зборів»* проведено аналіз справляння місцевих податків і зборів до зведеного та місцевих бюджетів України, досліджено фіскальну ефективність місцевого оподаткування в Одеській області та місті Одесі.

У третьому розділі *«Шляхи вдосконалення системи місцевого оподаткування»* досліджено зарубіжний досвід стягнення місцевих податків і запропоновано шляхи реформування системи місцевого оподаткування в Україні.

ВИСНОВКИ

При вирішенні проблеми удосконалення системи оподаткування місцевими податками та зборами потрібно враховувати такі фактори:

- рівень платоспроможності населення, реальну можливість платника податків платити встановлені місцеві податки та збори, враховуючи реальні надходження до бюджетів місцевого самоврядування від цих податків за попередні роки;

- необхідність забезпечення надходжень від місцевих податків та зборів до бюджетів усіх ланок місцевого самоврядування, зокрема, сільських та селищних бюджетів, які становлять абсолютну більшість у системі місцевого самоврядування;

- необхідність запобігання подвійного оподаткування;

- неприпустимість перетворення окремих зборів фактично у кошти адміністративного стягнення;

- економічну доцільність запровадження окремих податків і зборів виходячи з зіставлення можливих надходжень до бюджетів та витрат на забезпечення їх стягування.

Проведене дослідження дозволило зробити пропозиції, основні з яких такі:

- посилення фіскальної та регулюючої ролі майнових податків як за рахунок удосконалення методики обчислення та стягнення податку на нерухоме майно, відмінне від земельної ділянки, так і за рахунок запровадження податку на приріст ринкової вартості майна;

- поетапне зниження податкового навантаження на місцеву галузь економіки з урахуванням збалансованості бюджетної системи;

- розширення переліку місцевих податків та зборів, що відображають політику органів місцевого самоврядування у сфері зайнятості, соціального захисту населення;

- переведення податку на доходи фізичних осіб до складу місцевих;

- забезпечення реалізації основних принципів податкової та бюджетної політики, спрямованої на створення міцної фінансово-економічної основи місцевого самоврядування.